



SLADE

STORY

Příběh rockové legendy

Zdeněk Šotola

www.hudebni-knihkupectvi.cz

SLADE STORY

SLADE STORY

Příběh rockové legendy

Zdeněk Šotola

www.hudebni-knihkupectvi.cz

PŘÍBĚH ROCKOVÉ LEGENDY

Autor by touto formou rád poděkoval Geredu Mankowitzovi za poskytnutí titulní fotografie a dále Ing. Anně Janské, MgA. Tereze Janské a Mgr. Petru Szymeczskovi za pomoc při realizaci této knihy.

Copyright © Ing. Zdeněk Šotola, 2014
Layout © Ing. Zdeněk Šotola, 2014
Cover photo courtesy of Gered Mankowitz
Inner photos ©ISIFA/Gettyimages/Editorial/

ISBN 978-80-260-6212-7 (tisk)
ISBN 978-80-270-1864-2 (EPUB)
ISBN 978-80-270-1865-9 (MOBI)
ISBN 978-80-270-2185-7 (PDF)

Vydalo nakladatelství
PaedDr. Jiřina Šotolová - Hudební e-knihkupectví
www.hudebni-knihkupectvi.cz

Tisk a vazba FINIDR, s.r.o., Český Těšín

Obsah

1.	<u>Černá země</u>	6
2.	<u>Don Powell</u>	9
3.	<u>Dave Hill</u>	12
4.	<u>The 'N Between</u>	15
5.	<u>Noddy Holder</u>	19
6.	<u>Jim Lea</u>	27
7.	<u>The 'N Between [pokračování]</u>	32
8.	<u>Bahamské ostrovy</u>	47
9.	<u>Ambrose Slade</u>	52
10.	<u>Chas Chandler</u>	56
11.	<u>Skinheads</u>	65
12.	<u>Get Down And Get With It</u>	75
13.	<u>Coz I Luv You</u>	80
14.	<u>Slade Alive!</u>	87
15.	<u>Look Wot You Dun</u>	92
16.	<u>Take Me Bak 'Ome</u>	98
17.	<u>Glam rock</u>	107
18.	<u>Mama Weer All Crazee Now</u>	122
19.	<u>Gudbuy T'Jane</u>	132
20.	<u>Slayed?</u>	142
21.	<u>Cum On Feel The Noize</u>	145
22.	<u>Skweeze Me, Pleeze Me</u>	150
23.	<u>Autonehoda</u>	159
24.	<u>My Friend Stan</u>	165
25.	<u>Merry Xmas Everybody</u>	168
26.	<u>Old, New, Borrowed & Blue</u>	172
27.	<u>Slade In Flame [obsah filmu]</u>	177
28.	<u>Flame</u>	180
29.	<u>Nobody's Fools</u>	189
30.	<u>Whatever Happened To Slade</u>	196
31.	<u>Slade Alive Vol. Two</u>	202
32.	<u>Return To Base...</u>	208
33.	<u>Slade Smashes</u>	213

PŘÍBĚH ROCKOVÉ LEGENDY

34. <u>We'll Bring The House Down</u>	222
35. <u>Slade On Stage</u>	229
36. <u>The Amazing Kamikaze Syndrom</u>	233
37. <u>Keep Your Hands Off My Power Supply</u>	241
38. <u>Rogues Gallery</u>	247
39. <u>You Boyz Make Big Noize</u>	251
40. <u>Wall Of Hits</u>	254
41. <u>Epilog</u>	259
<u>Citované zdroje & použitá literatura</u>	263
<u>Základní (britská) diskografie 1966-1991</u>	264
<u>Fotopříloha</u>	269

ČERNÁ ZEMĚ

*„My jsme se vždycky hlásili ke svým kořenům, víte?
Dalo by se říct, že člověka z Black Country dostat
můžete, ale Black Country z něj nikdy.“*

Noddy Holder

Málokterá slavná kapela je tak pyšná na svůj původ a hrdě se hlásí k rodnému kraji jako skupina, jejíž příběh vzestupů a pádů budeme na stránkách této knihy sledovat. Black Country a Midlands jsou místopisné názvy, na které narazíte snad v každém obsáhlejší rozhovoru s kterýmkoliv členem kapely a jež jsou vždy vyslovovány s láskou a nostalgií. Začít tudíž toto vyprávění, aniž bychom si řekli pár slov o prostředí, ze kterého vzešla jedna z nejpobulárnějších rockových kapel sedmdesátých a osmdesátých let, by sice bylo možné, ale výsledný obraz by byl o celou škálu odstínů a barev chudší.

Black Country neboli Černá země je lidové označení volně definované části západomidlandské městské aglomerace, nacházející se necelých dvě stě kilometrů na severozápad od Londýna. Tuto oblast tvoří tři metropolitní distrikty - Dudley, Sandwell a Walsall - a město Wolverhampton, rozkládající se na sever a západ od Birminghamu.

V 19. století byla Black Country jedním z nejintenzivněji industrializovaných regionů v celém britském království. Černouhelné doly v South taffordshire, spolu s navazujícími koksovny, slévárnami a ocelárnami, vytvářely stupeň znečištění ovzduší, který v té době snad nikde ve světě neměl obdoby. Charles Dickens v románu *Starožitníkův krám* z roku 1841 líčí, jak komíny místních továren „chrlily záplavu kouře, pohlcovaly světlo a znečišťovaly melancholické ovzduší“. V roce 1862 americký konzul v Birminghamu Elihu Burritt popsals zdejší oblast jako „černou ve dne a rudou v noci“ a J.R.R. Tolkien píše v polovině 20. století v *Pánovi prstenů* o mytické zemi *Mordor* (Černá země), za jejíž předobraz si údajně vybral právě Black Country.

V době, kdy vychází slavná románová fikce, jsou už hrdinové této biografie na světě a přestože uběhlo více než sto let od Dickensovy ná-

vštevny, ráz krajiny se zřejmě nijak výrazně nezměnil, jak vzpomíná Noddy Holder: „Když jsem byl kluk, stále zde byly prosperující šachty, železárny, slévárny a továrny s obrovskými komíny, z nichž se valil kouř, po kterém zůstávaly všude nánosy sazí. Byla to Černá země jménem a Černá země svým charakterem.“⁴³

Dalším rysem, kterým se oblast odlišuje od svého anglického okolí, je místní dialekt, pro nějž je typické používání anglických archaismů a svérázná výslovnost, někdy až za hranicí srozumitelnosti, o čemžse členové kapely mohli později přesvědčit zejména při televizních a rozhlasových rozhovorech ve Spojených státech, kde musel být film *Flame* dokonce opatřen anglickými titulky.

O místním obyvatelstvu lze říct, že drtivou většinu tvořily až do konce 60. let - kdy začalo docházet k útlumu těžby uhlí a postupnému omezení slévárenské výroby z důvodu nové ekologické legislativy - rodiny těžce pracujících horníků a slévárenských dělníků; matky zůstávaly většinou doma, staraly se o děti a domácnost, a tátové svůj volný čas trávili buď na fotbalových stadionech, kde fandili některému z místních týmů, nebo u piva v dělnických klubech či hospodách. Mužská část populace, kterou Noddy Holder ve své autobiografii hrdě nazývá „solí země“, nebyla ve svém volném čase určitě zvědavá na nějaký sofistikovanější druh zábavy a pro ránu nikdy nechodila daleko. Když později vzpomínal na skinheadske období kapely, neubráníl se v této souvislosti srovnání s atmosférou lokálních hudebních produkcí: „Skinheadske publikum zase nebylo tak strašné. Když se ohlédnu zpět a vzpomenu si na některé hospody v Black Country, ve kterých jsme hrávali, byli tam všichni ožralí. Sobotní večer se vlastně ani nedal nazvat tancovačkou, spíše to byla jedna velká rvačka. Ve srovnání s tím byli skinheadi celkem v pohodě.“⁴⁴

Těžké pracovní i životní podmínky se zákonitě musely odrazit v hudbě místního rockového dorostu, který sice v 60. letech plnými doušky nasával uhlazenější pop či blues rock The Beatles, The Rolling Stones a The Yardbirds, ale na přelomu nového desetiletí přišel s hudbou, označovanou stejnými přívlastky jako životní podmínky, ve kterých prožívali své dětství – „hard“ či „heavy“. Připomeňme si ale spouň několik protagonistů hard rockové či heavymetalové elity, kterou

SLADE STORY

světu Černá země dala – Black Sabbath, John Bonham a Robert Plant z Led Zeppelin, Glenn Hughes z Deep Purple, Judas Priest...

Dnešní Black Country už zdaleka není tou vysoce industrializovanou oblastí, kterou bývala. Vysoká nezaměstnanost a velký příliv přistěhovalců z Asie a Karibiku vytvořily prostředí výrazně se lišící od toho, ve kterém prožívali své dětství a mládí hrdinové našeho vyprávění, jež začneme u „služebně“, ne však věkově, nejstaršího člena budoucí veleúspěšné rockové formace, kterou hudební svět pozná pod jménem Slade.

DON POWELL

Donald George Powell se narodil 10. září 1946 v Bilstonu, malém městečku, dnes tvořícím jihovýchodní kout City of Wolverhampton. Otec Walter byl slévárenský dělník a matka Dora, pokud jí to výchova čtyř dětí dovozovala, chodila příležitostně uklízet do místní školy. Donovo dětství bylo přes skromné podmínky, ve kterých vyrůstal - rodina žila v podnájmu v obecním domku na tzv. council estate - šťastné a spokojené, a dodnes na ně má ty nejhezčí vzpomínky.

„Pamatuji si na svůj první den ve škole. Tehdy ještě žila moje babička, která bydlela nedaleko od nás. Častokrát k nám chodila a já si vzpomínám, jak mi říkala, že když budu chtít jít ve škole na záchod, musím dát ruku nahoru...a já, ať jsem se snažil sebevíc, prostě jsem nedokázal přijít na to, co tím chtěla říct...a potom jsem první den seděl ve třídě, když najednou někdo běžel po chodbě a vyzváněl, a v tu ránu všichni vstali z lavic – a tak jsem vstal taky a vyšel s ostatními na chodbu, potom na ulici a odtud si to zamířil rovnou domů. Když jsem přišel domů, máma se mě s hrůzou ptala: ‚Co tady děláš?‘ A já odpověděl: ‚Přišel jsem domů na oběd.‘ ‚Ale vždyť je teprve půl jedenácté!‘ A tak jsem přišel na to, že ve škole mají dopolední svačtinové přestávky.“⁴¹

V jedenácti letech Don přechází na střední školu, kde se více než studiu věnuje sportu. Mezi jeho oblíbené disciplíny patřila lehká atletika a box. Jednou dokonce zvítězil ve školní soutěži v běhu na 100 yardů a stal se tak hrdým majitelem Stevensonovy knihy *Ostrov pokladů*. „Máma byla u toho a já byl na sebe velice pyšný. Běh jsem zbožňoval – Roger Bannister musel prožívat něco neskutečně nádherného, když jako první člověk na světě zaběhl míli pod čtyři minuty. Bylo to něco, co jsem chtěl sám dokázat; strašně jsem toužil být v tu chvíli na jeho místě...mým dalším hrdinou byl Muhammad Ali. Bavilo mne, jak si vymýšlel různé básničky na soupeře, vytáčel je, vnucoval jim dojem, že není tak dobrý, jak o sobě tvrdí, a potom jim to večer v ringu pořádně nandal. To bylo super. Chtěl jsem být boxer jako on.“⁴¹

Několik let byl Don náruživým sportovcem; každodenně po vyučování trénoval, aby se mohl, jako člen Bilstonského atletického klubu, účastnit mistrovských soutěží Midlandské amatérské atletické asociace v přespolním běhu a v běhu na jednu míli. Jako boxer byl vždy střední váha, avšak naděje, že se z něj jednou stane profesionál, zmařila ušní infekce, jež byla natolik závažná, že s ní dokonce skončil na nemocničním lůžku.

„Doktoři mi nedoporučovali, abych se dál věnoval boxu, pakliže nechci riskovat celkovou ztrátu sluchu. Tehdy jsem to dost bolestně prožíval, protože mě box strašně moc bavil.“⁴¹

Souběžně s přechodem na střední školu se Don stává členem místního skautského oddílu, ve kterém se poprvé setkává s bubny. „Ve skutečnosti ve mně probudil zájem o bicí nástroje můj skautský vedoucí. Zprvu jsem je mohl jenom pulírovat a cítit a potom si na ně občas na zkouškách zahrát. Vnutili mi totiž trumpetu a tu jsem strašně nenáviděl. Stával jsem vzadu s tou strašnou věcí u pusy, a to bylo taky všechno, co jsem s ní uměl. Nedokázal jsem z ní totiž vyloudit jediný zvuk. Takhle to pokračovalo několik týdnů, dokud na mě nepřišli a neposlali mě zpátky k pucování bubnů.“⁴¹ Nakonec se však na něj přece jen usměje štěstí, když se mu dostane cti, aby doplnil sestavu kapely na jedné z nedělních přehlídek, na které si tak odbude jako bubeník svou veřejnou premiéru.

První paličky si Don vyrobí z kmene umělého vánočního stromečku a jeho dalšími bicími nástroji se také stane vidlička, nůž, jídelní stůl a další různé kusy domácího nábytku, k velké nelibosti ostatních členů rodiny. Asi po třech či čtyřech letech už hraje ve své první skupině. Bicí měl na půlrok vypůjčené od kamaráda, který si je sice s velkým nadšením pořídil, ale prakticky na ně vůbec nehrál. Don kromě pilného cvičení a zkoušení s kapelou také chodil pravidelně do místního mládežnického klubu, kde se snažil odkoukat od bubeníka skupiny, jež tam zkoušela, pro něj zatím dost těžko představitelnou věc, a tou byla současná hra rukama i nohama.

„Potom za mnou jednou večer přišli kluci z jiné místní kapely, Johnny Travelle & The Vendors, jestli bych nezaskočil na nějakém vystoupení za jejich nemocného bubeníka, a já u nich nakonec zůstal natr-

valo.“⁴¹ Rodiče mu posléze pořídili - když viděli, že Donův zájem není povrchní a myslí to s hraním vážně - na splátky zbrusu novou bicí soupravu s tím, že ji bude splácet z peněz, které si vydělá na vystoupeních. Celá kapela si však vydělávala za večer pouze čtyři až šest liber, takže po odečtení nákladů za dopravu a řidiče toho Donovi moc nezbylo.

V té době je mu už osmnáct, skupina sice hraje na poloprofesionální bázi, ale na uživení to není, rodičům na krku věčně zůstat nemůže, a tak je nucen nastoupit jako metalurg do slévárny, odkud je vyslán na osmnáctiměsíční denní studium na průmyslovku ve Wednesbury.

„Předtím jsem školu nikdy nebral vážně. Ve většině toho, co nás učili, jsem neviděl žádný smysl. Průmyslovka byla ale úplně o něčem jiném. Učení mě začalo opravdově bavit teprve až tam.“⁴² Po absolvování školy nastupuje do laboratoře, kde má na starost odebírání a vyhodnocování vzorků. Na této činnosti prakticky závisela práce dalších dvou stovek lidí, takže pro mladého kluka to byl zcela určitě pocit k nezaplacení. Don bude na toto období s láskou vzpomínat i v dobách své největší slávy a práci slévárenského laboratorního analytika bude dlouho registrovat v podvědomí jako možný zdroj obživy, kdyby se náhodou jeho hudební kariéra přestala vyvíjet tak, jak by měla.

Zatím se však vyvíjelo všechno slibně a Don přes den pracuje a ve svém volném čase zkouší a vystupuje se svou novou kapelou. Mimo zpěváka Johnnyho Howellse byli u The Vendors jeho dalšími spoluhráči kytarista Mickey Marson a basista Dave ‚Cass‘ Jones. Hoši pravidelně zkoušeli v přijímacím pokoji penzionu, který provozovali Johnnyho rodiče, a na repertoáru měli hlavně věci od Buddyho Hollyho, Eddieho Cochrana a Genea Vincenta. Přestože, s výjimkou nějaké té svatby, soukromého večírku nebo místního klubu mládeže, více zkoušeli, než vystupovali, měli už svého manažera, jistého Chalkieho Whitea a právě on dává klukům, kteří cítí, že by zvuku kapely neuškodila ještě jedna kytara, tip na jednoho vzrůstem sice maličkého, ale jinak velice šikovného kytaristu.

DAVE HILL

David John Hill přišel na svět 4. dubna 1946 ve Fleet Castle nedaleko devonského Kingsbridge jako jediný syn Jacka a Dorothy Hillových. Tři týdny po jeho narození se rodina přestěhovala do Wolverhamptonu, kde se Jackovi podařilo sehnat místo automechanika a kde se rovněž narodila Daveova mladší sestra Carol.

Na základní škole Dave v žádném případě nepatřil mezi jedničkáře. U učitelů byl spíš v neoblíbě kvůli vylomeninám, za kterými byla jeho touha kompenzovat deficit tělesné výšky pohotovými vtípkami a drobnými rošťárkami. To byl také zřejmě důvod, proč jeho tehdejší přání, chodit k třídní učitelce Friarové na hodiny zobcové flétny, zůstalo nevyslyšeno. „Vždycky jsem byl třídním klaunem a myslím, že to byl důvod, proč mě odmítla. Pravděpodobně si říkala, že jsem jenom takový ten drzý spratek, ale já to tehdy s tou flétnou opravdu myslel smrtelně vážně. Řekla, že to nejde, protože prý neumím noty. Fajn, napadlo mě už tehdy, a kdo je v sedmi letech umí?“⁴¹

Zájem o hudbu Dave zřejmě zdědil po svém dědečkovi, jenž byl akademicky vzdělaný hudebník. Malý Dave už v útlém věku projevoval zájem o hru na klavír, ale tehdy ho otec odbyl s tím, že to je strašně drahá záležitost a že ho to bude stejně bavit jenom chvíli. Dave potom ještě zvažoval saxofon, ale těmto úvahám učinila přítrž nová španělka, dárek od otce.

Zhruba ve stejné době, ve svých necelých jedenácti letech, se Dave poprvé vážně zamiloval. Jeho vyvolená se jmenovala, stejně jako jeho sestra, Carol, a byla o rok a půl mladší.

„Poznal jsem ji v autobuse cestou do Llandudno, kam jsem jel s rodiči na dovolenou. Byla taky z Wolverhamptonu, ale předtím jsem ji nikdy nepotkal. Cesta tam byl strašně dlouhá a velice dobře si na to vzpomínám, protože se mi chtělo celou dobu zvracet a měl jsem strach, že ji to odradí. Nakonec jsme ale spolu trávili na pláži skoro každý den. Zpáteční cesta domů však byla zase horor, protože máma na mě volala,

at' zazpívám nějakou písničku, a já samozřejmě nechtěl a mamka zase na mne: ‚Snad se nestydíš, když teď sedíš vedle takového pěkného děvčete?‘ Byl jsem rudý jako rak.“⁴¹

Do období jeho vztahu s Carol se také datuje Daveovo první veřejné vystoupení. „Jednou jsme šli v sobotu do kina na dopolední představení a teprve na místě jsme zjistili, že místo filmu je na programu skiffleová soutěž. Na jevišti byla kytara, basa vyrobená z bedny od čaje, valcha a rumba koule, a kdokoliv z publika mohl přijít na pódium a něco předvést. Já chtěl na své děvče samozřejmě udělat dojem a okamžitě jsem šel na jeviště. Tam mi ale strčili do ruky valchu, a tak mi nezbylo nic jiného, než do ní bušit ostošest, usmívat se a vysílat zamilované pohledy na svou lásku. Když jsem si šel potom sednout do hlediště, měl jsem prsty sedřené do krve.“⁴¹

Třebaže si jeho maminka myslela, že má Dave hezký hlas a měl by zpívat ve sboru, skutečně vážný zájem o hudbu v něm probudil až učitel přírodopisu, sám nadšený amatérský muzikant, hrající po večerech v tanečním orchestru, který ho vybídl, aby si kytaru nosil do školy, a o poledních přestávkách Davea učil kytarovým základům. V té době taky společně s kamarádem Rayem Batesem, majitelem kotoučového magnetofonu, začal skládat a nahrávat vlastní písničky.

To už byl krůček od okamžiku, kdy s Rayem založí svou první kapelu, ve skutečnosti duo, které nazvali podle filmu s Cliffem Richardem The Young Ones. Tehdy už byl Dave vlastníkem elektrické kytary Burns Vistasonic a duo se postupně rozšiřovalo na trio a kvartet, když se k nim připojil chlapec s velice hezkým hlasem Billy Hickman a basista Tony Carter.

Skupina vydržela s častými personálními změnami až do konce povinné školní docházky, kdy se jednotliví členové rozutekli do světa buď za dalším studiem, nebo za prací. Dave, jehož studijní výsledky byly, mírně řečeno, skromné, nastoupil jako kancelářský poslíček do společnosti na drcené kamenivo Tarmac. Práci mu sehnala matka, která se tím snažila překazit Daveovy záměry věnovat se celoživotně dráze profesionálního hudebníka, kteréžto povolání bylo na počátku šedesátých let před nástupem The Beatles považováno, víceméně, za podřadné.

Dave ale při zaměstnání hrál dál s bezejmennou hospodskou kapelou, do níž nastoupil s posledním zpěvákem The Young Ones, Johnnym Bradfordem, a jejíž repertoár tvořily téměř výhradně hospodské halekačky s košilatým humorem víceméně čtvrté cenové skupiny. „Absolutně jsem tam neměl co dělat. Se svou elektrickou kytarou jsem tam prostě vůbec nepatřil, ale Johnnymu se to líbilo.“² Když proto Davea oslovil manažer The Vendors Chalkie White s pozváním, zda by se nechtěl ukázat jeho svěřencům, neváhal ani minutu. Na poslechové zkoušce se Dave blýskl berryovskými riffy, které doma pilně každý den cvičil: „Takové věci jsem v hospodské kapele hrát nemohl, ale The Vendors se to líbilo. Toužili po ostřejším zvuku.“²

Dave byl nadšený, že může okamžitě nastoupit, ale současně také pociťoval jistou lojalitu vůči svému kamarádovi Johnnymu Bradfordovi a proto The Vendors navrhl, jestli by ho nemohl přivést s sebou. „Řekli ‚fajn‘, ale Johnny si od prvního okamžiku nepadl do oka s Johnnym Howellssem, a tak se rozhodl zůstat v hospodské kapele, kterou hned za tepla informoval o mých zaječích úmyslech, takže mě vyhodili dřív, než jsem stačil odejít sám.“²

THE 'N BETWEENS

Na teenagerskou kapelu hráli The Vendors celkem slušně a dokonce využívali služeb příležitostného bedňáka Grahama „Swin“ Swinertona, Donova kamaráda ze školních let a budoucího, nejdéle sloužícího tour manažera Slade. Mezi Swinovy nejtěžší povinnosti však zatím patřila na svou dobu objemná, zlatočerná kytarová aparatura Vox AC 30, jež byla symbolem statutu každé teenagerské kapely a do které se kvůli jejímu ostře zvonivému zvuku okamžitě zamiloval Dave.

Její majitel, dobrácký tlouštík Johnny Howells, mu ji rád propůjčil do trvalého užívání a sám si pořídil foukací harmoniku, aby tak dál rozvíjel rhythm&bluesový styl, k němuž nyní The Vendors začali inklinovat. Hlavně díky Johnnymu, který měl jako zpěvák samozřejmě rozhodující slovo při výběru skladeb, se začala kapela stále více orientovat na tehdy dost neznámý bluesový repertoár Lightin' Hopkinse, Sonny Boy Williamsona a Muddyho Waterse. „Johnny jezdíval do jedné birminghamské gramoprodejni, kde nakupoval desky, které jsme se měli naučit,“ vzpomíná Dave. „V jedné z těch věcí se například zpívalo ‚Už nekrmím žáby pro hady‘, což bylo dost obskurní.“⁴²

Počátkem roku 1964 si The Vendors odbyli svou první nahrávací zkušenost v Domino Studios - jinak obývacím pokoji kamarádových rodičů - kde natočili čtyři skladby: pomalou orchestrálku „Peace Pipe“ od The Shadows, což byla oblíbená Daveova kytarovka, „Twilight Time“ od The Platters, „It's Too Late Now“ od The Swinging Blue Jeans a vlastní věc s názvem „Take Your Time“. Tříhodinová nahrávací session je stála dohromady deset liber, včetně ceny magnetofonového pásku, plus pět liber za pět acetátových EP desek, či spíše fólií.

S demopáskem v ruce nyní mohou The Vendors nabízet své zboží profesionálním hudebním agenturám, které by jim dokázaly zajistit více vystoupení a tedy i výdělků. Netrvá to dlouho a kapela se upisuje místní Astra Agency vedené Mauricem Jonesem, což se záhy projevuje v nebývalém nárůstu popularity na lokálním okruhu a vzniku vlastního

fanklubu. Koncem roku 1964 také dochází ke změně názvu skupiny na The 'N Betweens.

Kapela teď pravidelně obráží místní okruh, sestávající se z wolverhamptomských klubů, hotelů a dokonce honosného městského sálu, kde na pravidelných pondělních tancovačkách hrály kapely převážně v pauzách mezi jednotlivými opileckými rvačkami na parketu. Zde The 'N Betweens sdíleli ne jeden kšeft s jinou wolverhamptomskou kapelou s názvem Steve Brett & The Mavericks, jejímž kytaristou a doprovodným zpěvákem byl nenapravitelný vtipálek s rošťáckým úsměvem, který se jmenoval Noddy Holder. „Donovi padl Noddy okamžitě do oka,“ vzpomínal Dave. „Říkal, že mu to zpívá moc dobře na to, aby byl v doprovodné kapele.“²

Členové The 'N Betweens jsou na nejlepší cestě opustit zaměstnání a věnovat se hudbě na plný úvazek. Jako oblastní jedničky se jim také dostane příležitosti otevřít birminghamská vystoupení takových slavných jmen, jakými v té době byli The Hollies, The Merseybeats, Alexis Korner, Georgie Fame, The Spencer Davies Group a The Yardbirds.

Počátkem roku 1965 se vypravuje Bobby Graham, bývalý bubeník Joe Brown & The Bruvvers a nyní A&R agent spolupracující s francouzskou nahrávací společností Barclay Records, do Midlands na skautskou výpravu, jejímž výsledkem bude pozvání The 'N Betweens spolu s několika dalšími skupinami na nahrávání do londýnských Pye Studios. Světlo světa tak spatří první regulérní EP deska The 'N Betweens se třemi převzatými skladbami, „Take A Heart“ Dona Fardona, „Can Your Monkey Do The Dog“ Rufuse Thomase, „Oop Oop I Doo“ (autor neznámý) a jednou původní písničkou s názvem „Little Nightingale“, kterou složil studiový kytarista, jenž se zrovna v té době pohyboval ve studiu. Jmenoval se Jimmy Page.

„Page si myslel, že byl sjednaný na naši nahrávací frekvenci, ale my ho nepotřebovali,“ vzpomíná Don. „Deska vyšla jenom ve Francii a byla totální propadák. Potom ji vydali ještě jednou s několika skladbami od skupiny The Hills. Jejich zpěvák se shodou okolností taky jmenoval Dave Hill, a tak náš Dave dostal omylem šek s jeho autorským honorářem! Bylo to však jenom pár liber.“²

The 'N Betweenens tento neúspěch ale nijak neodradil. Konec konců, mít na kontě svou první desku muselo být mocnou injekcí sebevědomí do žil každé začínající kapely. Jakkoliv ale zvenčí vypadalo všechno v pořádku, uvnitř se začaly projevovat rozpory, které skupinu prakticky rozdělily na dva vzájemně se vzdalující tábory. Dave a Don dokonce začínají přemýšlet o tom, že z ní odejdou: „S Donem nás štválo, že ostatní chodí randit s holkami a zkoušky pro ně byly až na druhém místě. My dva jsme holky neměli, a tak jsme se cítili být mimo.“ Dalším jablkem sváru bylo hnutí mods. „Mick Marson byl mod a já celou tu věc nenáviděl. Nikdy jsem nebyl fanouškem The Who. Neměl jsem rád všechny ty vystříhané pitomce v pršipláštích na skútrech.“⁴²

Snad nejsilnějším důvodem k úvahám na téma eventuálního odchodu však byla stále silnější orientace na výhradně bluesový repertoár, který Dona s Davem zoufale nebavil. Dříve než však mohli v tomto směru učinit nějaké konkrétní kroky, Astra Agency sehnala kapele měsíční angažmá v německém Dortmundu. Od dob The Beatles a jejich hamburského působení bylo angažmá v Německu, které toho zatím moc z vlastních zdrojů pro mladé posluchače nabídnout nedokázalo, povinnou součástí pracovního životopisu každé ambiciózní britské kapely. Práce v tamních klubech a tančírnách byla sice tvrdá a vyčerpávající, ale dobře placená. Většinou...

The 'N Betweenens tedy naložili do aut aparaturu a nalodili se na trajekt mířící do belgického přístavu Ostende. Shodou okolností na palubě lodi cestovala ještě jedna midlandská kapela, Steve Brett & The Mavericks, jejímž kytaristou a druhým zpěvákem byl, jak již víme, nazrzlý pásek z wolverhamptonské předměstské části Walsall, Noddy Holder.

„Potkal jsem Dona a Davea čirou náhodou na trajektu cestou do Německa. My měli sjednaný kšeft ve Frankfurtu, zatímco oni v Dortmundu. Šel jsem s nimi do baru na panáka a Dave mi řekl, že se hodlají po návratu do Anglie od kapely odtrhnout, protože chtějí dělat i jinou hudbu než blues. Zeptal se mě, jestli bych se k nim nechtěl přidat jako zpěvák.“⁴³ Noddyho tento návrh ohromil a zároveň mu velice polichotil. V té době však byl ve své současné skupině celkem spokojený, takže nabídku s díky odmítl.

Německý pobyt byl pro The 'N Between's tvrdým vystřízlivěním: šest až sedm pětáctyřicetiminutových setů za večer, nedůstojné ubytování v opuštěné zemědělské usedlosti a plat tak mizerný, že museli šetřit i na jídle. „Prakticky jsme žili na grilovaných kuřatech a hranolkách,“ vzpomíná Don.⁴

Není divu, že se tento neslavný zájezd odrazil v pohledu jednotlivých členů na další setování v kapele a v hudební branži vůbec. První obětí pocitu, že hraní ve skupině nikam nevede, se stal basista Cass Jones, který po návratu do Anglie dává The 'N Between's vale a vrací se do zaměstnání ve velkoobchodu s ovocem a zeleninou. Také Dona se zmocňuje malomyslnost a začíná silně uvažovat o prodeji bicí soupravy a návratu do slévárny. V tomto poráženeckém rozpoložení však přichází povzbuzení ze strany, ze které by to čekal málokdo - od vlastních rodičů: „Jsem jim za to strašně vděčný. Tenkrát mi to začalo všechno přerůst přes hlavu. Hrát do noci a ráno vstávat v pět na šichtu bylo najednou nad mé síly. Sedli si se mnou a řekli mi, že bych to neměl vzdávat po všech těch letech, které jsem bicím věnoval. Nebýt našich, asi bych skončil někde ve fabrice.“⁴¹

Po odchodu Casse Jonese, jinak velice zdatného hudebníka, vypisují The 'N Between's, formou inzerátu v místních novinách *Wolverhampton Express & Star*, konkurs na místo nového baskytaristy a současně při náhodném setkání na ulici Dave s Donem opakují svoji nabídku Noddymu, který na ni tentokrát kývne.

NODDY HOLDER

Neville John Holder se narodil 15. června 1946 ve Walsall, průmyslovém městě, nacházejícím se na východním okraji Wolverhamptonu. Otec Jack, válečný veterán, jenž bojoval v řadách Montgomeryho Pouštních krys, se živil mytím oken a matka Leah chodila na poloviční úvazek uklízet do místní školy.

Malý Neville byl odjakživa charismatickým bavičem. Přestože jedináček, pohyboval se neustále ve společnosti četných bratránků a sestřenek, pro které už v předškolním věku pořádal na dvorku představení vlastního loutkového divadla, jež mu vyrobil strýček Eric.

Když ho loutkoherectví přestalo bavit, obrátil svou pozornost k hudbě. Kdykoliv ho v rádiu zaujala nějaká písnička, okamžitě se naučil její text a vyrazil na svoje tradiční jeviště - dvorek, aby svou interpretací obšťastnil všechny, jež měli to štěstí či smůlu, že se nacházeli v doslechu jeho již tehdy silného, nepřeslechnutelného hlasu.

„Postavil jsem se na dvorku se smetákem v ruce místo mikrofonu a zpíval, co mě zrovna napadlo. O pár dveří dál bydlel chlápek, který chodil na noční směny a přes den spal. Mám dojem, že jsem ho asi musel budít, protože jednou na mě vychrstl kýbl s vodou.“⁴²

Přestože si to malý Neville tehdy neuvědomoval, pocházel z hudebně založené rodiny. Babička z maminy strany vlastnila impozantní klavír se svícny, do kterého už jako tříletý capart dokázal hodiny bez ustání bušit. Otcův starší bratr zpíval, matka hrála v dětství na housle, její sestra na klavír a rozhodně nejnadanějším byl otec Jack, jenž měl krásně sytý hlas a po několika panácích v místním dělnickém klubu obvykle vyskočil na pódium, aby zazpíval svou oblíbenou písničku ‚You Made Me Love You‘ od Judy Garlandové, která pokaždé sklídila frenetický potlesk.

Na stejném jevišti prožije v sedmi letech svůj pěvecký debut na veřejnosti i Neville se skladbou ‚I Believe‘ od Frankiego Laina a jak dodnes rád vzpomíná, „v sále nezůstalo jediné oko suché.“⁴³

Když je Nevilleovi osm, rodina musí změnit adresu kvůli demolici staré nevyhovující bytové zástavby a on sám nastupuje do jiné školy, kde společně s novými spolužáky získává svou přezdívku Noddy.

„Už na staré škole jsem měl svou první přezdívku Neville The Devil („Neville Čert“), ale ta, která mi zůstala nadobro, přišla až na té nové. Spolužák ze třídy, nějaký John Robbins, mi začal říkat Noddy. Ani nevím proč. Zřejmě proto, že jsem ve vyučování místo „ano“ vždycky kýval hlavou.* Okamžitě se to ujalo a já nad tím nijak nepřemýšlel. Až teprve po letech, když už jsem byl slavný a někdo se mne na to zeptal. Bral jsem prostě jako samozřejmost, že jsem pro každého Noddy nebo Nod. Jedině učitelé a mamka s tetičkami mi říkali Neville. Dokonce jsem se jako Noddy i představoval. Ne že bych upřednostňoval jedno či druhé, byl jsem prostě Noddy.“⁴³

Zásadní zlom v Noddyho životě, stejně jako v případě řady dalších rockerů jeho generace, nastává v devíti letech, kdy shlédne svůj první rock'n'rollový film *Rock Around The Clock* s Billem Haleyem.

„Rock'n'roll k nám zrovna dorazil přes Atlantik a Bill Halley se svými The Comets byl pro nás první ochutnávkou amerického snu. Šel jsem na ten film do místního kina na odpolední představení sám. Byla to éra teddy boys a noviny byly plné zpráv o chuligánských výtržnostech. Slyšel jsem, že při promítání *Rock Around The Clock* mladí vytrhávali sedadla a tančili v uličkách. Máma s tátou se o tom také doslechli a varovali mě, abych tam nechodil. Já ale tátovi šlohl trochu brilantiny, ulízal si vlasy dozadu a stejně jsem šel – to nutkání bylo neodolatelné. Myslím, že jsem to ani neřekl nikomu z kámošů. Věděl jsem, že by neměli zájem. Konec konců, jako většina mých vrstevníků. Jak se ukázalo, žádné problémy tam nebyly, jenom naprosto úžasná atmosféra. Byl jsem absolutně unesený, když jsem viděl všechnu tu mládež tančit a zpívat při každé písničce. Já se nezapojoval, protože jsem tam byl jediné děcko. Jenom jsem to všechno s vyvalenýma očima pozoroval.“⁴³

Noddyho idoly se po zhlédnutí filmu zákonitě brzy stávají Elvis Presley a Little Richard, za jejichž desky obětuje veškeré peníze, které si přivydělává mytím oken v otcově firmě. Ve dvanácti dostává k Vánocům svou první kytaru, shodou okolností tu, na níž se chodil dívat

* Kývat se řekne anglicky „nod“.